

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-09753-008
Otsuse kuupäev	11. okt 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Na & Ta Grupp OÜ, 12664917
Tarbija nõue	lepingust taganemine
Asja läbivaatamise aeg	9. okt 2022

Resolutsioon:

1. Avaldus rahuldada.
2. Kauplejal on kohustus tarbijale tagasi maksta 108,60 eurot.
3. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Otsusega mittenõustumisel võivad pooled vaidlust jätkata maakohtus, kauplejal tuleb hagi esitamisest teavitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt nõuab Tarbija ära jäänud ürituse "Kahte jänest püüdma" eest raha tagastamist summas 108,60 eurot.

Tarbija ostis 15.07.2020 piletid (4 tk) sündmusele "Za dvumja zaitsemi". Maksekorraldus on esitatud. Pandeemia tõttu lükati ajavahemikul 2020 - 2021 aastal etendust mitu korda edasi. Aprillis 2022 esitas Tarbija taganemise avalduse kauplejale, kuid kaupleja ei vastanud ning Tarbija ei ole raha tagasi saanud.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastas, et "ei keeldu raha tagastamast, kuid täna pole võimalust. Sügisel kaupleja alustas uute projektidega. Võla maksab ära 31. detsembriks. Maksmine võib õnnestuda varem."

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Komisjon, olles tutvunud toimikus olevate materjalide ja tõenditega, leiab, et avaldus tuleb rahuldada alljärgnevatel põhjendustel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja § 9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi.

Komisjonile esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb meelelahutusteenuse osutamise (töövõtu) lepingul. Pooled vaidlevad ettemaksu tagastamise üle.

Tarbija on seisukohal, et ettemaks kuulub tagastamisele; kaupleja on sidunud raha tagastamise kohustuse kontserdi võimaliku toimumisega tulevikus. VÕS § 76 lg-te 1 ja 3 kohaselt tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele ning kohustus loetakse kohaselt täidetuks, kui see on täidetud täitmise vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal õiges kohas ja õigel viisil. VÕS §-s 100 sätestatu kohaselt kohustuse rikkumine on võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sh täitmisega viivitamine. Pooled sõlmisid töövõtulepingu VÕS 635 lg 1 tähenduses.

VÕS § 635 lg 1 kohaselt kohustub töövõtja töövõtulepinguga saavutama teenuse osutamisega kokkulepitud tulemuse (töö), tellija kohustub maksuma selle eest tasu. Praegusel juhul kaupleja müüs tarbijale piletid. Tarbija on omapoolse tasu maksmise kohustuse täitnud, kuid üritust piletites näidatud kuupäeval ei toimunud. Seega jättis kaupleja töövõtulepingu täitmata. Sellega on kaupleja endale lepinguga võetud kohustusi VÕS § 100 tähenduses rikkunud. Uus kontserti aeg ei pruugi tarbijale sobida, mistõttu ei ole tarbijal kohustust nõustuda ürituse toimumisega uuel ajal.

VÕS 101 sätestab õiguskaitsevahendid, mida võlausaldaja võib nõuda, kui võlgnik rikub kohustust, sh taganeda lepingust (VÕS § 101 lg 1 p 4). Vastavalt VÕS § 116 lg-le1 võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). Oluliseks lepingurikkumiseks loetakse VÕS § 116 lg 2 p 1 kohaselt seda, kui kohustuse rikkumise tõttu jääb kahjustatud lepingupool olulisel määral ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis. Ürituse ärajäämise tõttu jäi tarbija ilma sellest, mida ta õigustatult kauplejaga sõlmitud lepingust lootis.

Komisjoni hinnangul tuleb vaidluse lahendamisel lähtuda VÕS §-s 116 (taganemisõigus õiguskaitsevahendina) ettenähtust, kuivõrd tarbija on lepingust taganemisel tuginenud lepingu rikkumisele, so kokkulepitud ajaks väljareklaamitud etenduse ärajätmisele. Kaupleja rikkus lepingut oluliselt VÕS § 116 lg 2 p 1 tähenduses, mistõttu on tarbijal õigus lepingust taganeda ja piletiraha tagasi saada.

RKTKo on kohtulahendis 3-2-1-177-11 p 11 leidnud, et töövõtja ei saa vabaneda vastutusest töö lepingutingimustele mittevastavuse puhul vabandatava rikkumise korral (VÕS § 103) ning VÕS § 642 puhul on tegemist VÕS § 103 lgs 4 sätestatud erandliku juhtumiga, kus seadus näeb ette lepingupoole kõrgendatud vastutuse, mis tekib vabandatava rikkumise korral ja sellest sõltumatult. Ei ole põhjust, miks analoogia korras ei laiene selline tõlgendus ka siis, kui töövõtja jätab töövõtu lepingu täitmata või viivitab täitmisega. Isegi kui eeldada, et kaupleja rikkus töövõtulepingut vääramatü jõe tõttu ja vääramatü jõe mõju oli piisav selleks, et peatada olukorra kestmise ajal pileti ostanud isikute poolt lepingu täitmise nõude esitamise õigus, siis ei ole rikkumise vabandatavusel mõju kõikidele õiguskaitsevahenditele. VÕS § 105 alusel säilib võlausaldajal kohustust rikkunud võlgniku suhtes sõltumata rikkumise vabandatavusest lisaks muule lepingust taganemise õigus.

Lepingust taganemise korral võib kumbki lepingupool VÕS § 189 lg 1 esimese lause järgi nõuda lepingu alusel üleantu tagastamist, mistõttu tarbija võib nõuda kauplejalt kogu piletiraha tagasi.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/